Image not found or type unknown

NIL odpowiada SN ws. lekarzy cudzoziemców

Koleżanki i Koledzy,
Po raz pierwszy w historii samorządu zawodowego lekarzy i lekarzy dentystów zdarzyło się, że Minister Zdrowia, korzystając z przepisu art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich, pismem z dnia 22 kwietnia 2021 r. zaskarżył do Sądu Najwyższego uchwałę Naczelnej Rady Lekarskiej.
Do Sądu Najwyższego skierowano uchwałę Nr 1/21/VIII Naczelnej Rady Lekarskiej z dnia 29 stycznia 2021 r. zmieniającą uchwałę Nr 1/17/VII z dnia 13 stycznia 2017 r. w sprawie szczegółowego trybu postępowania w sprawach przyznawania prawa wykonywania zawodu lekarza i lekarza dentysty (PWZ) oraz prowadzenia rejestru lekarzy i lekarzy dentystów wnosząc o jej uchylenie w całości. Sprawa ma charakter precedensowy i dotyczy ważnego zagadnienia – przyznawania PWZ w „uproszczonym" trybie lekarzom posiadającym dyplomy uzyskane poza Unia Europejską.
Przedmiotem skargi jest zgodność naszej uchwały dotyczącej trybu przyznawania tym osobom PWZ z regulacją przyjętą w niedawno znowelizowanej ustawie o zawodach lekarza i lekarza dentysty (dodane art. 7 ust. 2a -2k i art. 7 ust. 9-22 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty). Minister Zdrowia zarzuca, że wymóg samorządu lekarskiego potwierdzenia znajomości języka polskiego przez kandydatów ubiegających się o PWZ nie wynika z przepisów. Sprzeczne z prawem określono również wymaganie orzeczenia o stanie zdrowia kandydata wydanego przez lekarza medycyny pracy. Dodatkowo Minister uważa, że w sytuacji, gdy uprzednio wydał decyzję udzielającą danej osobie zgody na wykonywanie zawodu, okręgowa rada lekarska nie powinna badać dokumentów przedłożonych przez kandydata i prowadzić pełnego postępowania administracyjnego, oceniając tę procedurę za zbędną.
Do Sądu Najwyższego złożyłem w tej sprawie obszerne pismo procesowe, stanowiące odpowiedź na skargę Ministra Zdrowia. W piśmie tym wskazałem, że wszystkie zarzuty Ministra są niezasadne. Podkreśliłem, że podjęta przez Naczelną Radę Lekarską uchwała miała oparcie w opinii wybitnego znawcy prawa administracyjnego, wieloletniego kierownika Katedry Prawa Administracyjnego na Wydziale Prawa i Administracji i Sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego. Z opinii naszego eksperta wynika, że wymóg znajomości języka polskiego jest konstytucyjnym wymogiem kwalifikacyjnym, uprawniającym do wykonywania zawodu lekarza i lekarza dentysty. Zaznaczyłem, że wymóg znajomości języka polskiego znajduje swoje odzwierciedlenie także w prawie unijnym, które Polska zobowiązana jest stosować. Nie mają także podstaw zarzuty Ministra dotyczące sposobu potwierdzania przez kandydatów stanu zdrowia pozwalającego na wykonywanie zawodu, bowiem stan zdrowia jest jedną z przesłanek warunkujących możliwość ubiegania się o PWZ i powinien dotyczyć w równym stopniu wszystkich osób wykonujących zawód lekarza.
W odpowiedzi przekazanej Sądowi Najwyższemu zdecydowanie zanegowałem stanowisko, że po wydaniu przez Ministra Zdrowia decyzji o zgodzie na wykonywanie zawodu przez lekarza mającego dyplom uzyskany poza UE, okręgowa rada lekarska powinna bez odrębnego postepowania przyznać mu PWZ. Taki pogląd Ministra nie znajduje żadnego uzasadnienia w doktrynie prawa administracyjnego ani w przepisach prawa.
Wytknąłem również brak związku pomiędzy sformułowanymi przez Ministra Zdrowia zarzutami

dotyczącymi tylko niektórych postanowień uchwały NRL a wnioskiem o uchylenie zaskarżonej uchwały w całości. Z uwagi na zaskarżenie tylko dwóch przepisów uchwały nr 1/21/VIII nie ma podstaw do uchylenia jej w całości. Mogłoby to spowodować uchylenie również tych przepisów, które żadnego „podejrzenia" niezgodności z omawianymi przepisami nie wykazują, co wywołałoby wątpliwości przy orzekaniu przez okręgowe rady lekarskie w sprawach PWZ.

Bardzo istotne jest również to, że Sąd Najwyższy otrzymał w moim piśmie jednoznaczną informację, że - wbrew sugestiom wynikającym z zaskarżenia uchwały przez Ministra Zdrowia - samorząd lekarski nie jest przeciwny przyznawaniu lekarzom spoza UE prawa wykonywania zawodu. Wskazałem, że dotychczas na 137 wniosków złożonych na podstawie nowych przepisów art. 7 ust. 2a i art. 7 ust. 9 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty, 80 zostało już rozpatrzonych przez okręgowe rady lekarskie. Wśród tych 80 spraw, w 74 podjęto uchwały o przyznaniu PWZ. Oznacza to, że okręgowe rady lekarskie przyznały PWZ w ponad 90% rozpoznanych spraw. Powyższe dowodzi, że przywołane wyżej przepisy ustawy są przez organy samorządu lekarskiego stosowane i stanowią podstawę decyzji przyznających uprawnienia zawodowe w Polsce. Dotychczas okręgowe rady lekarskie wydały jedynie 6 uchwał o odmowie przyznania PWZ, najczęściej w sprawach, w których wnioskodawca nie przedstawił żadnych lub wszystkich dokumentów niezbędnych do wykazania spełniania wymogów określonych w przepisach - przedstawiając np. jedynie decyzję Ministra Zdrowia o wyrażeniu zgody na wykonywanie zawodu lekarza w Polsce. W takich sytuacjach, wydanie uchwały odmownej było każdorazowo poprzedzone bezskutecznym wezwaniem wnioskodawcy do uzupełnienia braków w dokumentacji, potrzebnych do rozpatrzenia wniosku.

Z uwagi na precedensowy charakter sprawy i konieczność weryfikacji naszej uchwały, nie tylko przez pryzmat znowelizowanej ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty, ale też pod kątem zastosowania norm Konstytucji RP przy uwzględnieniu prawa unijnego - dyrektywy 2005/36/WE w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych - zwróciłem się do Sądu Najwyższego o jej rozpatrzenie na rozprawie, a nie na posiedzeniu niejawnym. Rozprawa umożliwi nam zreferowanie w pełni naszego stanowiska i obszerne odniesienie się do zarzutów Ministra, a także na przedstawienie negatywnych skutków dla pacjentów, jakie wiązałyby się z zaakceptowaniem stanowiska Ministra Zdrowia.

Liczę na to, że Sąd Najwyższy wnikliwie przyjrzy się tej sprawie, dokona wszechstronnej oceny przepisów z uwzględnieniem przebiegu prac legislacyjnych nad tą kontrowersyjną ustawą oraz uszanuje wynikającą z Konstytucji autonomię decyzyjną samorządu lekarskiego w zakresie sprawowania pieczy nad wykonywaniem zawodu lekarza, w tym nad każdorazowym badaniem przesłanek warunkujących dostęp do naszego zawodu.

Z koleżeńskimi pozdrowieniami,
Andrzej Matyja
Prezes Naczelnej Rady Lekarskiej